

poleca

e-book

URLOPY WYPOCZYNKOWE

**– USTALANIE WYMIARU,
UDZIELANIE
I OBLICZANIE WYNAGRODZENIA**

stan prawny 17 maja 2019 r.

Mariusz Pigulski

I. Nabywanie prawa do urlopu wypoczynkowego	3
1. Pracownicy podejmujący pracę po raz pierwszy	3
2. Prawo do kolejnych urlopów	4
3. Urlop w informacji o warunkach zatrudnienia	5
II. Wymiar urlopu wypoczynkowego	5
1. Podstawowe wymiary urlopu	6
2. Urlop pracowników zatrudnionych na niepełny etat	6
3. Zaliczanie okresów nauki do stażu urlopowego	8
4. Inne okresy podlegające zaliczeniu do stażu urlopowego	8
III. Udzielanie urlopów wypoczynkowych	9
1. Udzielanie urlopów na dni pracy	9
2. Urlop pracowników pracujących w równoważnym systemie czasu pracy	10
IV. Urlopy proporcjonalne	10
1. Prawo do urlopu w przypadku zmiany pracodawcy	10
2. Urlop po okresie niewykonywania pracy	11
3. Urlop uzupełniający	12
V. Realizacja prawa do urlopu	13
1. Planowanie urlopów i uzgadnianie terminów ich wykorzystywania	13
2. Przesunięcie terminu urlopu	14
3. Przerwanie urlopu	14
4. Odwołanie z urlopu	15
4.1. Zwrot kosztów odwołania z urlopu	15
4.1.1. Ponoszone przez pracodawcę koszty odwołania z urlopu	15
4.1.2. Zwrot kosztów a przychód pracownika	16
VI. Urlopy o szczególnym charakterze i dla szczególnych grup pracowników	17
1. Urlop wypoczynkowy po urlopie macierzyńskim	17
2. Urlop w okresie wypowiedzenia	17
3. Urlop w okresie zwolnienia ze świadczenia pracy	18
4. Urlop na żądanie	18
5. Urlop pracownika tymczasowego	18
6. Urlopy nauczycieli	19
VII. Skutki niewykorzystania urlopu w ustalonym terminie	19
1. Udzielanie zaległego urlopu	19
2. Przedawnienie prawa do urlopu	20
VIII. Wynagrodzenie urlopowe	20
1. Podstawa wymiaru	20
2. Pomijanie składników przysługujących za okresy dłuższe niż 1 miesiąc	21
3. Wliczanie stałych składników	22
4. Wliczanie zmiennych składników przysługujących za okresy nie dłuższe niż 1 miesiąc	22
5. Obliczanie wynagrodzenia urlopowego	23
6. Zmiana w składnikach wynagrodzenia	24
7. Niepełny przepracowany okres	24
8. Urlop na przełomie miesięcy	24
9. Wynagrodzenie urlopowe nauczycieli	25
9.1. Podstawa wymiaru wynagrodzenia za urlop nauczyciela	25
9.2. Wynagrodzenie za 1 dzień urlopu	26
IX. Ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy	28
1. Zasady wypłaty ekwiwalentu	28
2. Obliczanie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop	28
3. Współczynnik ekwiwalentowy	30
4. Termin wypłaty wynagrodzenia i ekwiwalentu urlopowego	31
X. Ekwiwalent i wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy pracowników tymczasowych	31

Urlopy wypoczynkowe – ustalanie wymiaru, udzielanie i obliczanie wynagrodzenia

Urlop wypoczynkowy to przywilej przysługujący tylko pracownikom. Żadne powszechnie obowiązujące przepisy nie gwarantują prawa do niego osobom prowadzącym działalność gospodarczą ani osobom pracującym w ramach pozapracowniczych form zatrudnienia (np. zleceniobiorcom). Za okres urlopu przysługuje wynagrodzenie, jakie pracownik otrzymałby, gdyby w tym czasie pracował.

Pracownik nie może zrzec się przysługującego mu urlopu wypoczynkowego ani przekazać go innej osobie. Jeżeli w trakcie zatrudnienia nie wykorzystał on należnego urlopu w naturze z powodu rozwiązania bądź wygaśnięcia stosunku pracy, przysługuje mu ekwiwalent urlopowy. Jego wypłata powinna nastąpić najpóźniej w ostatnim dniu zatrudnienia.

I. Nabywanie prawa do urlopu wypoczynkowego

1. Pracownicy podejmujący pracę po raz pierwszy

Pracownik podejmujący pracę po raz pierwszy uzyskuje prawo do urlopu z upływem każdego miesiąca pracy w roku kalendarzowym, w którym podjął pracę, w wymiarze 1/12 urlopu przysługującego mu po przepracowaniu roku (art. 153 § 1 Kodeksu pracy).

Należy przyjąć, że miesiąc pracy mija:

- z upływem ostatniego dnia miesiąca, jeżeli pracownik pozostaje w zatrudnieniu od pierwszego dnia danego miesiąca;

PRZYKŁAD 1

Pracownik podejmie pierwszą pracę od 1 lipca 2019 r. Okres jednego miesiąca pracy, po upływie którego pracownik nabędzie prawo do 1,66 dnia urlopu wypoczynkowego (tj. $20 \times 1/12 = 1,66$), minie mu w tym przypadku 31 lipca 2019 r.

Jeśli pracownik podejmuje pracę w pierwszym dniu roboczym danego miesiąca i pozostaje w zatrudnieniu przez wszystkie dni robocze tego miesiąca, prawo do urlopu nabędzie z upływem ostatniego dnia miesiąca.

PRZYKŁAD 2

Pracownik podjął pierwszą w życiu pracę 2 maja 2019 r., czyli w pierwszym dniu roboczym tego miesiąca. Okres jednego miesiąca upłynął w tym przypadku 31 maja 2019 r.

- z upływem dnia w następnym miesiącu kalendarzowym, który datą poprzedza dzień nawiązania stosunku pracy, jeżeli do nawiązania stosunku pracy doszło w trakcie miesiąca kalendarzowego;